

capabile să evidențieze particularitățile muzicale locale, ne îngăduim să oferim instituțiilor muzicale din orașul Tg. Mureș, câteva teme de meditație înainte de a porni la elaborarea viitoarei ediții :

— În primul rând credem că grija pentru complexitatea tipurilor de manifestări nu a mers paralel cu preocuparea pentru o programare ritmică, strânsă a momentelor concertistice. (În această ordine de idei, generalizând problema, pentru menținerea unui continuu interes al publicului, festivalurile, avînd drept principal mobil valorificarea potențialului artistic local, trebuie să nu-și propună un calendar concertistic circumscris unei perioade mai mari de 7—8 zile).

— În al doilea rând, sub aspect repertorial, am obiecta insuficiența prezență pe afiș a primelor audiții, căci, fără îndoială, una din menirile importante ale Festivalului rămîne stimularea creației autohtone.

— În al treilea rând, apreciînd dorința de a integra în agenda Festivalului noi formule de manifestări, ne pare totuși rău că această preocupare nu s-a materializat în acest an, decît prin reeditarea (ne referim la seara de balade), a unui spectacol montat în premieră în urmă cu ani.

— În sfîrșit, ar fi necesară, credem, o lărgire a ariei „oaspeților“ din țară, invitați a-și da concursul la manifestările Festivalului din Tg. Mureș. Pînă acum, invitațiile au fost acordate cu predilecție doar cîtorva instituții — printre ele Filarmonica din Cluj și Corul Madrigal — în condiții în care publicul din oraș, avem certitudinea, ar fi interesat să cunoască și alte colective artistice ale țării, colective care, nu ne îndoim, ar răspunde oricăror solicitări făcute din timp.

TEODORA ALBESCU
IOSIF SAVA

Brașov

Mai. Actele de prezență activă în lumea brașoveană a concertului și-au întezit frecvența în această penultimă lună a stagiunii, atingînd un nivel de viață muzicală apreciabil de ridicat.

Filarmonica „Gh. Dima“ a cumulat în concertele săptămînale o seamă de realizări valoroase. Un ecou dominant printre toate manifestările soliste din cadrul ei a stîrmit interpretarea dată de Valentin Gheorghiu *Concertului în la minor* de Schumann. Opunînd unei aprige deslănțuirii de virtuozitate un delicat lirism ajuns pînă la diafanizări sonore de o subtilitate rar întîlnită chiar în arta marilor celebrități ale pianului, Valentin Gheorghiu a cucerit literalmente mulțimea ce-l asculta, oferindu-i prilejul de a trăi cu adevărat minunata capodoperă schumaniană.

Creația compozitorilor noștri a fost oportun reprezentată. A fost înfățișată în fiecare concert cite o lucrare de tendință și manieră destul de diferite întîlnindu-se totuși una cu alta pe o platformă comună a caracteristicilor esențiale: stăpînire sigură și de-

zinvoltă a unor mijloace evaluate de folosire bine determinată a polifonizării și timbrării, pînă la obținerea finalității în adevăr voite, claritate de intenții și unitate în stilul adoptat.

Concertul pentru pian și orchestră de Dan Constantinescu, al cărui complex ritmic, contrapunctic și armonic e total filtrat și cizelat, mărturisește o aleasă substanțialitate de conținut. Aportul solistic al tinerei interprete Anca Rachmuth, și-a cîștigat de la sine toată prețuirea, demonstrînd un dar special de a „juvaeriza“ cele mai temerare și complicate agregări armonice și de a descurca în volantă iscusință primejdioase trăsături instrumentale în conjuncturi de linie și ritm puțin obișnuite. (Dirijor I. Ionescu Galați).

Concertul pentru orchestră de coarde de Aurel Stroe denotă o deosebită forță interioară și o accentuată prezență de stil personal în exprimarea mesajului, odată cu un simț constructiv bine caracterizat. (Dirijor I. Ionescu Galați).

În sfîrșit, în ultima din cele trei compoziții românești Nicolae Beloiu, fără a recurge la simbol, onomatopee sau convenționalism, sugerează în fel și chip viața de imens stup uman sau freamătul multiform al uzinei de gîndire și acțiune perpetue al unui mare oraș, totul sub titlul ingenios și lapidar de *Ritmuri citadine*, ilustrat viu și cu variată imaginație în simfonizare. (Dirijor Mircea Lucescu).

Printre celelalte afirmări deosebit de izbutite, cităm *Concertul brandenburgic* nr. 5 de Bach, în ale cărui părți soliste s-au remarcat flautistul Eugen Vieru, violonistul G. Bălan iar în cea mai însemnată din ele, pianistul Liviu Teclu, care a evocat cu multă măiestrie și stilistică elocința austeră și de amplă măreție a orgii. (Dirijor Mircea Lucescu).

În același concert au fost programate o binevenită primă audiție a *Simfoniei în Do major, K.V. 162*, de Mozart și *Variațiile și Fuga* de Benjamin Britten pe o temă de Purcell, partitură originală și exigentă, împlinind în totul un concert de remarcabilă treaptă calitativă a Filarmonicii Gh. Dima, sub bagheta dirijorului Mircea Lucescu, muzician de viziune clară și judicioasă și de mijloace de conducere care găsesc întotdeauna calea cea mai certă și mai firească pentru a o comunica orchestrei.

Simfonia III-a de Beethoven, uvertura la *Carnavalul roman* de Berlioz, o primă audiție de Marcel Landowski, *Mișcare* pentru orchestră de coarde, în care se succed idei și aspecte instrumentale ce se valorifică reciproc și suita de balet din *Casse noisettes* a lui Ceaikovski au fost pentru dirijorul I. Ionescu Galați, tot atîtea confirmări ale influenței de vie vibrație pe care reușește s-o propage orchestrei în concertele ce dirijează.

Un debut de bun augur a făcut la Filarmonică tinărul violonist Vladimir Mendelsohn, interpret al uneia din ultimele lucrări de amploare ale tatălui său, *Concertul pentru violă și orchestră* de Alfred Mendelsohn. Numai capacitatea muzicală temeinică a lui Anselm Honigberger a putut asigura menținerea integrală a programului unui întreg concert simfonic cu două prime audiții pe care trebuie să-l susțină un dirijor bucureștean în imposibilitate de a veni.

Dacă în desfășurarea lui generală concertul a reușit, s-a resimțit însă de o insuficiență dozare în unele intensități și de lipsa uneori a aceluși modelaj al fluxului polifonic care depinde atât de mult de numărul repetițiilor făcute.

Vigoarea cu care a scris concertul, mijloacele bogate și variate de exprimare, largă respirație a melosului, orchestrarea îndrăzneț măiestrită, cât și rolul în același timp foarte solistic și de aderentă participare la întreaga acțiune multi-instrumentală al violei, s-au desemnat totuși îndestul ca să facă aproape just urmărită această veritabilă simfonie concertantă cu mare solo instrumental și pe interpretul ei, de pe acum în posesia unei veritabile virtuozități, tinerești prin cheltuiala avântată de energie a execuției dar mature prin seriozitate a pătrunderii în fondul de expresie al compoziției. Intrarea de importanță neobișnuită a percuției în ultima parte a concertului și-a datorat izbutirea totală unei artiste excepționale, baterista Rozalia Stoiadin.

De inspirație nepretențioasă, odihnitoare și atractivă, *Simfonia* op. 56 de compozitorul german Johannes Paul Thilman, o autentică simfonia a fost conturată de dirijorul Honigberger în chip degajat, cu claritate și animație.

Genul cameral de care numele și renumele Brașovului par tot mai intim legate, a înscris un nou concert al formației de muzică veche a facultății de muzică, cu participarea inițiatorilor interpreți Gabriela Popescu (clavecina) Horia Cristian (clavecina) W. Meschendorfer (blockflöte și flaut) și Kurt Philipp (viola da gamba). Ansamblul și-a sporit în continuare coeziunea, suplețea, cumpăna sonoră și este un bun muzical de însemnătate al Brașovului.

O excelentă impresie a lăsat corul facultății, grupare de un nivel artistic și o arie în eclectismul repertoriului cu totul remarcabile. (Dirijor prof. Dorel Munteanu).

Într-un alt concert al aceluiași for muzical universitar înzestrata și harnică pianistă Gabriela Popescu a interpretat *12 Preludii* de Debussy spicuite din ambele caiete, confirmând prețioase resurse de cercetare personală în redarea coloristică și sensibilă a acestor capodopere în care nu vom sfârși niciodată a descoperi comori de poezie și de sugestivitate în misterioasele lor reflectări de univers.

Desigur că tinăra artistă nu-și va opri aici investigațiile și aspirația de a talmăci tot mai îndeaproape astfel de minuni ale muzicii.

În același concert pianista a dat o deosebit de reliefată caracterizare, în desăvârșită concordanță cu partenerul său, prof. W. Meschendorfer, valoros flautist cu tehnică fermă și sunet limpede și străbătător, *Sonatei op. 64* de Prokofiev, atât de uimitoare prin vervă și fantezie creatoare.

Un aport cu totul lăudabil au dat vieții de concert brașovene tinerii interpreți încă studenți sau chiar elevi dar majoritatea cu atâtea merite demne de atenție și de aplauze încât s-ar cuveni să ocupe aci un spațiu mult mai extins decât acela încă disponibil pentru încheierea cronicii.

În cadrul „Tribunei tinerilor interpreți“, cu acompaniamentul Filarmonicii și concursul de solitudine specială și stimulentă simpatie a dirijorului Mircea Lucescu, au concertat: elevul Iosif Prunner (Grieg) temperament năvalnic înclinat uneori spre retorism dar cu pronunțate mărturii ale unei generoase naturi muzicale, Barbalat Florența (Mozart), pianistă de minuțioasă șlefuire tehnică și stilistică și studenta Anca Petrovici (Șostakovici) vioară, relevând reală penetrație și amplitudine interpretative la un nivel instrumental ridicat.

Liceul de muzică a avut un număr impresionant de prezentări pozitive, fie însușite de Ateneul tinerețului de sub privegherea neobosită în această rodnică acțiune a profesorului V. Ardeleanu, fie ale principalelor audiții: Radu Hamza (vioară), Carmen Enescu pian, Lucia Mugur și Luminița Marinescu, pian, Cristina Dumitru, violă, Melinda Papp, cello și Gh. Pulcă, clarinet.

În foarte favorabile condiții s-au prezentat și pianistele Rodica Greavu, Veronica Blaj, Liana Stegaru (solo și acompaniament) și Margareta Codreanu.

O tradiție care e numai a liceului din Brașov dar căreia profesorii, elevii și iubitorii de muzică îi prețuiesc mult rostul și însemnătatea este, anual, concertul profesorilor. Numărul mare al serioaselor participări din acest an la un astfel de concert plural nu-mi îngăduie să amintesc aci decât pe acelea care mi s-au părut să fi adus cele mai alese clipe de muzică și anume: *Sonata I* de Brahms în interpretarea prof. Horia Cristian (pian) și prof. A. Irion (vioară), *Șase lieduri* de Brahms prof. Edda Togănel (canto), una și aceeași persoană cu violoncelista bine cunoscută, și prof. Mira Popescu (pian), *Cantabile și Presto* de George Enescu, prof. A. Soos (flaut) și prof. G. Dumitriu (pian) și *Concertul brandenburgic nr. 3* de J. Sebastian Bach în execuția orchestrei pregătită și condusă de la pupitrul său de prim contra-maistru de prof. M. Voicu.

ROMEO ALEXANDRESCU